

ПОГЛЯД РЕДАКТАРА

“АДГАЛАСІЛІ” БЕЗ СЛЁЗ, АЛЕ І БЕЗ РАДАСЦІ

У дзень выбараў дзеля цікавасці наведар тры выбарчыя ўчасткі ў Чыгуначным раёне Віцебска, антураж на якіх з савецкіх часоў амаль не змяніўся, хіба прадуктовы асартымент у сталоўках і буфетах для спажывання прагаласаваўшымі быў некалькі лепшым. Галасавалі ў асноўным людзі з савецкім досведам, сярод якіх амаль не было маладых выбарцаў...

Але й віцябчане старэйшага ўзросту асаблівай радасці ды аптымізму на падыходзе да ўчасткаў не праўлялі. Агульны настрой вельмі дасціпна выявіў пенсіянер, які, усміхнуўшыся заўважыў: “Як на пахаванне ідуць, і музыка такая ж... З адной толькі розніцай: на хаўтурах не галасуюць, а галосяць”. Хаця яшчэ за Саветамі, разумеючы ўсю фармальнасць працэдур выбараў, іранічна пытаючыся адно ў аднаго, людзі ўжывалі менавіта гэтакія слова: “Галасіць пойдзеце ці адгаласілі ўжо?” Вось так да сёння і “галосцяць” тутэйшыя людзі не адчуваючы а ні адказнасці перад будучым, а ні віны за саўдзел у прафанацыі самой ідэі вольных выбараў, як вяршыні народнага кіравання ў любой цывілізаваанай краіне.

Дарэчы, музычнае суправаджэнне працэсу галасавання на выбарчых участках было вельмі разнастайнае, але часцей, гэта была нейкая шэранькая мелодыя без слоў канца 80-х.

Нейкая бабуля пенсійнага ўзросту, якая была ці не самай жвавай на выхадзе з участ-

ку, падзялілася радасцю: “Харашо ўсё, слава Богу. Усё ёсць – жыць можна”.

Здзівілі пустыя буфеты і школьныя сталоўкі, але, як вядзецца, там можна было знайсці увесь набор беларускага джэнтэльмена: “Чорны рыцар”, “Крэпкі арэшак”, “За ўдачу” і шампанскае для паненак. У адрозненні ад нядаўняга мінулага столікі амаль пуставалі...

Сам я так і не прагаласаваў – выбару не было. Ды і што галасаваць, калі склад будучага парламенту быў ужо загадзя апублікаваны ў многіх апазіцыйных выданнях. І яны не памыліліся.

Прайшлі выбары дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пятага склікання і па Віцебскай сельскай выбарчай акрузе № 21, і па Сенненскай выбарчай акрузе № 30, у які ўвайшлі 7 участкаў для галасавання Віцебскага раёна. І карціна намалёваная афіцыйнымі мастакамі там вельмі адрозніваецца ад асабіста ўбачанага ў абласным цэнтры.

Па папярэдніх дадзеных усяго ў галасаванні

па Віцебскай сельскай выбарчай акрузе № 21 прынялі ўдзел 55 557 выбарнікаў, ці 88,6 адсоткаў (лічба зашкальвае). З паведамлення раённай газеты вынікае, што выбары прайшлі пры вялікай актыўнасці насельніцтва: стоадсоткавая яўка выбарнікаў зарэгістраваная на Навасёлкаўскім участку для галасавання № 11, Запольскім № 12, Тарасенкаўскім № 13, Астроўскім № 15, 98 адсоткаў выбарнікаў прагаласавалі на Курынскім участку № 14. Дэпутатам па акрузе абраны ў. У. Шыцько, за яго аддалі свае галасы 79,5 адсоткаў выбарнікаў.

Па ўчастках для галасавання №№ 84-90 Сенненскай выбарчай акругі № 30 яўка выбарнікаў склала 88,3 адсоткі. Па акрузе 100 - адсоткавую яўку прадэманстравалі выбарнікі Скрыдлеўскага участку № 90, 93 адсоткі прыйшлі на Асінаўскі ўчастак № 88.

За А. А. Папкова прагаласавалі 73,2 адсоткі выбарнікаў раёна. Такая вось карціна маслам!

Рэдактар.

ВЫБАРЧЫ КАЛЕЙДАСКОП

За «пераапраананне ў Лукашэнку» — 7 сутак арышту

Віцебскага прыхільніка БХД Яўгена Гуцалава асудзілі на 7 сутак арышту за несанкцыянаваны пікет. Ён заклікаў да байкоту, надзеўшы маску з выявай твару Лукашэнкі.

Справу разглядала суддзя Кастрычніцкага райсуду Іна Грабоўская. Яўген Гуцалаў не адмаўляў, што такім чынам выказваў сваё стаўленне да ўдзелу ў выбарах, — апавёў прысутны на судзе актывіст Пётар Іваноў.

Адным з доказаў правапарушэння сталі фатаздымкі размешчаныя на сайце БХД. На адным з іх відаць унікальная татуіроўка на руцэ актывіста. Да таго ж

ягоньня дзеянні зафіксавалі відэакамеры, бо з плакатам «Байкот парламенцкім выбарам 2012» і з «тварам» Аляксандра Лукашэнкі хлопец фатаграфавалася ў цэнтры Віцебску — на вуліцы Леніна і каля аблвыканкаму.

Сем сутак арышту Яўген Гуцалаў мусіць адбыць у ізалятары часовага ўтрымання. Адны суткі ўжо залічаныя ў тэрмін пакарання, бо

затрымалі актывіста 18 верасня.

Затрыманне адбылося на участку № 71 Віцебскай-Кастрычніцкай выбарчай акругі, дзе Яўген Гуцалаў быў назіральнікам.

За заклікі да байкоту хлопча асудзілі ўжо другі раз. 4 ліпеня тая самая суддзя Кастрычніцкага райсуду Іна Грабоўская двойчы аштрафавала Яўгена Гуцалава, затрымана-

га за распаўсюд улётка. Штраф памерам 3 базавыя велічыні ён атрымаў нібыта за брыдкаслоўе. За тое, што падчас затрымання ён нібыта не падпарадкаваўся патрабаванням ахоўнікаў правапарадку, яго пакаралі штрафам у 21 базавую велічыню. Агульная сума штрафу склала тады 24 «мінімалкі» — 2,4 мільёна рублёў.

Паводле “Радые Свабода”.

Як заваблівалі на выбарчыя ўчасткі

Каб завабіць выбарцаў на датэрміновае галасаванне, каля выбарчага участку ў віцебскай сярэдняй школе № 42 абсталявалі «перасоўны медпункт» — дзве спадарыні ў белых халатах прапануюць бясплатна ўзважыцца і памераць ціск.

«Таксама даюць кансультацыі па дыетычным харчаванні, калі вага залішняя. Папярэджваюць пра рызыку інфарктаў і інсультаў. Мэдыкі працуюць ужо другі дзень, запрасілі іх з паліклінікі. А там, як мы ведаем, заўсёдня чэргі

хворых, бо мэдыцына ў Віцебску бракуе».

Спадар Гаўруцікаў, які балюеца па Віцебскай Чкалаўскай акрузе № 18, ацэньвае ініцыятыву ўчастковай камісіі, як спробу завабіць людзей на датэрміновыя выбары:

«Людзі сталага веку, у якіх ёсць праблемы са здароўем, — тая „мэтавая група“, на якую разлічаныя бясплатныя мэдычныя паслугі. Спачатку гэты „медпункт“ хацелі размясціць на самім выбарчым участку № 44, але потым вырашылі

„пасяліць“ мэдыкаў у школьным калідоры».

На некаторых выбарчых участках, як бачна з фотаздымка, пайшлі яшчэ далей. І гэта яшчэ не ўсе вынаходніцтвы сёлетняй выбарчай кампаніі.

Ян Сведка.

“Покліч волі” ў Інтэрнэце

Зараз наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org/>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/poklicz_voli.html, што ў каталагу “Пэрыёдыка” для далейшага выкарыстання яшчэ да з’яўлення газеты на паперы.

ПАДЗЕІ

Мірон адзначыў Дзень герба і бел-чырвона-белага сцяга

Уначы з 18 на 19 верасня на высакавольтажнай лініі электраперадач недалёка ад пасёлка Руба пад Віцебскам з’явіўся бел-чырвона-белы сцяг.

Паводле відавочцаў, ён правісеў да самай раніцы, і быў добра бачны з шашы, па якой ходзіць багата грамадзкага транспарту.

Віцебскі апазыцыйнэр Барыс Хамайда, спаслаўшыся на дасведчаныя крыніцы, працітаваў змест цыдулкі, прымацаванай да сцяга:

«19 верасня 1991 году легітымны парламент Беларусі засведчыў дзяржаўным гербам старажытны герб „Пагоня“, а дзяржаўным сцягам — бел-чырвона-белы гістарычны сцяг. З гэтай сімволікай мы адбудзем нашу дзяржаву! Жыве Беларусь! Жыве вечна! Мірон».

Ян Сведка.

ЗДАРЭННІ

Ля Ноўкі згарэў трактар

20 верасня на аўтадарозе паруч з вёскай Ноўка Віцебскага раёна загарэўся трактар.

Трактарыст своечасова пакінуў тэхніку, якая нечакана загарэлася і выклікаў пажарнікаў. Аднак яшчэ да прыбыцця выратавальнікаў трактар быў знішчаны агнём.

Як паведамляе прэс-служба МНС, высветлена, што трактар МТЗ-1523В 2006 года выпуску рухаўся сваім ходам з Полацку ў Віцебск у камандзіроўку і загарэўся падчас руху. Трактарыст не пацярпеў.

Чыннікі, якія прывялі да ўзгарання і памер нанесенай шкоды вызначаюцца.

Ян Сведка.

АБ’ЯВА

- Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Покліч волі» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць, то таксама патэлефануйце ў рэдакцыю.
- Рэдакцыя «Покліч волі» змяшчае бясплатныя абвесткі чытачоў выдання. Дзеля размяшчэння абвесткі патэлефануйце ў рэдакцыю.
- Калі парушаны вашы правы спажывацтва, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты «Покліч волі».
- Рэдакцыя запрашае да супрацоўніцтва неабыякавых грамадзян. Вашы навіны, паведамленні – нашая падзяка. Словам, суверенірам.

ЭКАНОМІКА

ПЕРАВАГІ МАЛОГА ПРАДПРЫМАЛЬНІЦТВА

На нядаўнім паседжанні прэзідыума абласнога Савету дэпутатаў зроблены аналіз таго, як органы ўлады Віцебскага раёна развіваюць на сваёй тэрыторыі малое прадпрымальніцтва.

У красавіку мінулага года райсавет прыняў праграму дзяржаднага гэтага сектара эканомікі на 2011 - 2012 гады. І сёння ўжо можна папярэдне ацэньваць вынік яе выканання. У раёне назіраецца дадатная дынаміка змены колькасці юрыдычных асобаў малога прадпрымальніцтва. Калі ў 2011 годзе тут працавалі 316 юрыдычных асобаў і 533 індывідуальных прадпрымальніка, то за 8 месяцаў бягучага году далася 43 і 90 суб'ектаў адпаведна. Разнастайца і наменклатура выпушчаных імі вырабаў. Прадпрыемствамі недзяржаўнага сектара ў 2011 году створана 165 працоўных месцаў. Управа па працы і сацабароне райвыканкама выдала 11-ці беспрацоўным субсідыі для арганізацыі прадпрымальніцкай дзейнасці на суму 54,5 млн. рублёў. Сягоння такую дапамогу атрымалі яшчэ тры чалавекі (28,4 млн.).

І аддача ёсць. Ад ізноў створаных арганізацый у бюджэт паступіла

1418,4 млн. рублёў, ці ў 1,8 разу больш, чым у 2010 годзе. У цэлым леташнія прыбыткі казны ад прыватнага сектара вымяраюцца 21 млрд. (63,7% ад агульнай сумы паступленняў), а за студзень-жнівень цяперашняга года – 18,4 млрд. рублёў. Дадатны і вынік яго замежнаэканамічнай дзейнасці (плюсавая сальда 120,4 тыс. даляраў). Паслугаў на экспарт аказана 31,7% ад агульнага аб'ёму па раёне.

Мясцовыя ўлады садзейнічаюць малому бізнэсу: здаюць у арэнду плошчы ў будынках і збудаваннях раённай камунальнай уласнасці, для арганізацыі вытворчасці прапануюць невыкарыстоўваныя памяшканні, фармуюць зямельныя ўчасткі і прадаюць правы іх арэнды пад пэўныя мэты з аўкцыёнаў. Акцэнт у раённай праграме падтрымкі зроблены на стварэнне аб'ектаў прыдарожнага сэрвісу і турыстычнай інфраструктуры. У раёне таксама працягваецца праца па пашырэнні

суб'ектамі малога прадпрымальніцтва гандлёвых плошчаў. Малы бізнэс за 2011 год выкарыстоўваў 138,3 млрд. рублёў прамых інвестыцый у асноўны капітал, што складае 176,9% да 2010-га. Прамых замежных інвестыцый на чыстай аснове прыцягнута 9,8 млн. даляраў. Рэалізацыя трох буйных праектаў працягваецца і сягоння.

Прадпрымальнікам аказваецца кансультацыйная і інфармацыйна-тлумачальная дапамога. Аднак уда-сканальваць супрацу трэба і надалей, паколькі рэзервы для гэтага ёсць. Немалаважную ролю ў станойчым развіцці недзяржаўнага сектара ў Віцебскім раёне адыгрывае і ягоная непасрэдная набліжанасць да абласнога цэнтру, што з'яўляецца дадатковым эканамічным фактарам, бо дае магчымасць задзейнічаць перавагі развітай гарадской інфраструктуры.

Якаў Дрозд.

ПАЛІТЫКА

Сяргей Каваленка вызвалены

26 верасня Сяргей Каваленка быў вызвалены з магілёўскай калоніі. Па вяртанні дадому былы палітычны вязень адказаў на пытанні карэспандэнта “Нашай нівы”.

«Наша Ніва»: Сяргей, як сябе адчуваеце?

Сяргей Каваленка: Добра. Усе балячкі пазажывалі, жоначка мая перадавала лекі ў калонію. У мяне арганізм вельмі моцны, хутка аднаўляецца.

«НН»: На судзе вы выглядалі вельмі кепска.

СК: Пасля суда яшчэ горш. Важыў усяго 45 кілаграмаў, дык я ў пятым класе больш важыў — 47 кг. Жывот, ногі — усё было фіялетавым. Цяпер у мяне вага 91 кілаграм.

«НН»: Падчас галадоўкі сапраўды былі гатовыя памерці?

СК: Так, памерці. Я нават радаваўся, калі ў мяне пачаўся гепатоз. Зэкі на Валадарцы думалі, што я ўжо памёр, але памёр нехта іншы. Калі мяне адвезлі ў дурку, то вырашыў, што яшчэ ўколяць нешта, буду «овашчам» на ўсё жыццё, праз катэтар будуць карміць. Таму і спыніў галадоўку. Роўна месяц у мяне вага складала 45 кілаграмаў.

«НН»: Чаму падпісалі зварот на імя Лукашэнка?

СК: У мяне сям'я. Мне ўсё казалі, вось напішаш, будзеш з імі радавацца жыццю. Восем дзён у ШІЗА прасілі, каб раскаяўся, прызнаў віну.

А потым казалі, каб напісаў проста: прашу мяне вызваліць. Ноч думаў, вырашыў, калі я прасіў суддзяў, пракурораў мяне вызваліць, то чаму не магу ў Лукашэнка. Ён жа такі самы чыноўнік. Трэба вам паперка — бярыце паперку. Ні ў чым я не раскайваюся.

«НН»: Па-беларуску пісалі Лукашэнка?

СК: Напісаў на іхняй мове.

«НН»: Пасля таго, як зварот быў напісаны ціск спыніўся?

СК: Быў выпадак, калі мяне справакавалі. Знаходзіўся 16 сутак у ШІЗА за напад на «заўхоза». Там ка-чок такі, 190 рост. Мне не спадабалася, што ён пра мяне казаў іншым вязням. Пасля ШІЗА яшчэ 10 сутак правёў у бальніцы. Калі выйшаў, то ніхто мяне не чапаў.

«НН»: Як вязні да вас ставіліся?

СК: Па-рознаму. Газеты яны чытаюць — «Народную волю», «Нашу Ніву», «Свабодныя навіны», «Камсамолку». Людзі ўсё разумеюць, але баяцца. 23 верасня глядзелі па тэлебачанню пра выбары, дык паказалі скрыню для галасавання і пачатку. Адзін кажа: «Што вы нам паказваеце гэтую пачатку, нібыта мы не ведаем, як усё робіцца». Проста час Х яшчэ

не прыйшоў. Але ўсе разумеюць, што спадзявацца трэба толькі на сябе, а не на Расію.

«НН»: Не было ўмовай вызвалення, каб спынілі грамадскую дзейнасць?

СК: Не. Хаця адразу прасілі, але зразумелі, што бессэнсоўна. Калі вызвалілі, то папрасілі проста без прыгод даехаць дадому.

«НН»: Вы ў турме часта сустракаліся Паўлам Сырамалотавым?

СК: Ён быў у суседнім сектары. Размаўлялі амаль штодня, у тым ліку пра палітыку. Ён анархіст, я — нацыяналіст. Погляды ў нас троху розныя, але мы палітычныя вязні. Малайчына ён, у свае гады пайсці на такі крок. Вельмі мужны чалавек.

«НН»: Цяпер Вам трэба будзе адзначацца ў міліцыі?

СК: Не думаю пра гэта. Артыкул у мяне не такі ўжо цяжкі. Я і так ад іх нацяпрэўся.

«НН»: Пра працу ўжо думалі?

СК: Мая заказчыца ў Віцебску чакае мяне ўжо дзесяць месяцаў. Я ёй раблю рамонт, падказваю з дызайнам. Трэба дарабіць пачатае.

“Наша Ніва”.

НУ І НУ!

За што бароліся, на тое і напароліся

Эканамістаў транспартнага кіравання горада Віцебску адпраўляюць падзарабляць кандуктарамі ў грамадскім транспарце.

Вось ужо некалькі дзён у віцебскіх тралейбусах і трамваях няма кандуктараў. Аплату за праезд у грамадскім транспарце правяраюць кіроўцы. Па словах саміх транспартнікаў, гэта выклікана вострым недахопам кадраў — ніхто не ідзе працаваць на транспарце за такую нізкую зарплату.

З-за безвыходнасці з сённяшняга дня кандуктарамі ў тралейбусах сталі працаваць дзяўчыны з эканамічнага аддзела транспартнага кіравання.

У горадзе бракуе таксама і кіроўцаў. Менавіта таму віцебскі грамадскі транспарт апошні час ходзіць вельмі дрэнна, асабліва ў выходныя дні.

Пасажыры нервуюцца, жалюцца, але транспартнікі толькі разводзяць рукамі: «на падвышэнне зарплаты няма сродкаў, воль народ і разбываецца». «Калі сітуацыя не зменіцца, хутка ўсё, хто карыстаецца грамадскім транспартам, будуць хадзіць пешшу» - іранізуюць яны. Як кажуць, за што бароліся, на тое і напароліся. Ці тое яшчэ чакае людзей, якія падтрымалі шлях тутэйшай улады да так званай “сацыяльна арыентаванай эканомікі”.

Ян Сведка.

ЖЫВІ ЯК ГАСПАДАР

Падрадчыкам выступіў індывідуальны прадпрымальнік

У эксперыментальнай базе ім. Шмырова ідзе будаўніцтва жывёлагадоўчага аб'екту на 180 кароў у в. Будзянка. У перспектыве, акрамя дойнага статка, тут паселяцца цяляты.

Будынак 1965 года пабудовы цалкам тэхнічна пераўзбройваецца. Як плануецца, тут будуць створаны ўсе ўмовы для сучаснай працы жывёлагадоўцаў.

Для рэканструкцыі быў абраны максімальна эканамічны варыянт рэканструкцыі. Пры гэтым, ніякіх прымітыўных тэхналогій. Усё механізавана: водазабеспячэнне, сістэмы кормараздачы і гноявыдалення. На пераўзбраенне з абласнога бюджэту вылучана 332 млн. рублёў, доля ўласных сродкаў фінансавання аб'екта склала 108 млн. рублёў, 500 мільёнаў — крэдыты банка.

Падрадчыкам выступіў індывідуальны прадпрымальнік Юрый Зорка. Ягоная будаўнічая брыгада працуе тут не першы месяц. Робяць «прыватнікі» ўсё па-гаспадарску. Ды і сам Зорка лічыць незасорным узяцца за справу. Зараз вядуцца ўнутраныя аздабляльныя працы, паралельна ідзе мантаж абсталявання.

Абавязковай умовай прыёмкі жывёлагадоўчага аб'екта з'яўляецца добраўпарадкаванне прылеглай да яго тэрыторыі. Дарэчы, гэта яшчэ адзін артыкул фінансавых выдаткаў. На навядзенае парадку пойдзе 450 млн.рублёў. Словам, ферма мусіць атрымаць новае жыццё.

Увод у эксплуатацыю рэканструюванай фермы не толькі дазволіць удасканаліць тэхналогію кармлення, утрыманні і даенні кароў, але і павялічыць пагалоўе і надой, палепшыць якасць малака.

Ян Сведка.

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

Рудыменты савецкага мінулага калечуць дзяццячыя душы

13 верасня ў школах раёна прайшоў прыём пяцікласнікаў у піянеры. Дачакаліся нарэшце дзеткі “светлага будучага”. Працуючы ў школе, ніяк не мог зразумець настаўнікаў, якія цынічна займаюцца гэтай справай у 21 стагоддзі. Калечаць дзіцячыя душы і не ўсведамляюць гэтага.

За дваццаць два гады настаўніцкай працы я не сустрэў настаўнікаў, якія б усведамлялі тое, што яны творачы. І каго могуць выхаваць маўклівыя выканаўцы чужой волі? Я думаю, што адказ відавочны — і гэта жажліва. Жахліва і тое, што бацькі дазваляюць сваім дзецям быць піянерамі. Як кажуць, прастата — горш за злачынства. Няўжо савецкае мінулае іх так нічому не навучыла. Як можна бясконца наступачы на адны і тыя ж граблі?

Раённая газета паведамляе аб прыёме ў піянеры ў Заполь-

скай СШ, дзе піянерская дружна носіць ім.Бацькі Міная. Такое ўражанне, як быццам бы аўтар аж пускае сліні ад задавальнення: “...прыём у піянеры праходзіў у школьным музеі партызанскай славы.

На піянерскае свята прыйшлі ветэраны педагагічнай працы, піянерважатыя 60-70-ых гадоў... Госці павіншавалі дзяцей, падзяліліся ўспамінамі пра сваё школьнае жыццё, пажадалі быць годнымі прадаўжальнікамі піянерскіх традыцый”.

І далей болей: “Піянер — значыць

першы. Піянер — значыць лепшы”. Першы ў параўнанні з кім? З камсамольцамі, бэзрэсэмаўцамі, сябрамі “Белай Русі”, прэзідэнтам, з настаўнікамі...Лепшым за каго? Пустата гэтых дутых лозунгаў стала відавочнай яшчэ за Саветамі. Памятаю са свайго дзяцінства, калі я сваю чырвоную ўдаўку насіў не шыі, а ў партфелі або ў кішэні.

У гэты ж дзень гэтакі ж рытуал прайшоў і ў музеі баявой славы Воранаўскай школы, дзе з дзяцей, якія не здольныя ў сваім узросце ўсвядоміць , што хаваецца за гэтай надзіманай паказухай, узялі

ўрачыстае піянерскае абяцанне. Гэтае ўзаконенае дзяржаўнае сектанства, замешанае на крыві і хлусні мінулых пакаленняў, мусіць закабаліць і так яшчэ не развітую дзіцячую душу. Некалі піянеры, замбаваныя савецкай ўладай, “стучалі” на сваіх бацькоў і суседзяў, дапамагалі рушыць храмы і змагацца “з рэлігійным дурманам”... Цікава, што запатрабуе сённяшняй улада ад “новаспечаных піянераў”.

Дурата ўсяго гэтага пакрытага нафталінам мінула вылазіць з усіх адтулін гэтак, як вылізла ўсё вычварэнства тутэйшай выбарчай

сістэмы на сёлетніх парламенцкіх выбарах, пасля якіх толькі сляпы і глухі не зразумеў, што ўсёй гэтай вакханаліі прыходзіць заканамерны канец. Вось толькі, як будуць глядзець у дзіцячыя вочы тыя настаўнікі, якія былі ва ўчастковых камісіях, якія дурылі галаву сваім вучням кандовай прасаўковай ідэалогіяй і нейкімі там піянерамі, якіх выцягнулі з бруднага мінулага несумленныя дзядзькі і цёткі, каб у іхніх карых быў не толькі штодзённы камбікорм, але і мяса, і каньяк...

Якаў Дрозд.

ПАЗІЦЫЯ АБСЕ

“ВЫБАРЫ – КАЛІ ЛЮДЗІ СВАБОДНА ВЫКАЗВАЮЦЦА. ГЭТАГА МЫ НЕ БАЧЫЛІ”

ЗАТОЕ НАЗІРАЛЬНІКІ АБСЕ ЗВЯРНУЛІ ЎВАГУ НА ВЯЛІКУЮ КОЛЬКАСЦЬ ЛАЯЛЬНЫХ ДА ЎЛАДАЎ СЯБРАЎ У СКЛАДЗЕ ВЫБАРЧЫХ КАМІСІЙ. СПЕЦЫЯЛЬНЫ КААРДЫНАТАР КАРОТКАТЭРМІНОВАЙ МІСІІ НАЗІРАННЯ ЗА ВЫБАРАМІ АБСЕ МАТЭА МЕКАЧЫ КАНЧАТКОВАЙ АЦЭНКІ ПАРЛАМЕНЦКІМ ВЫБАРАМ У БЕЛАРУСІ ПАКУЛЬ НЕ ДАЎ. АЛЕ ПАПЯРЭДНІЯ ВЫСНОВЫ ЗРАБІЎ, ПАВЕДАМЛЯЕ ЕЎРАРАДЫЁ.

Матэа Мекачы: «Выбары – гэта калі людзі могуць свабодна прамаўляць і арганізоўвацца. Мы гэтага не бачылі ў гэтай кампаніі. Прававая база не гарантуе таго, што выбары будуць праведзеныя ў адпаведнасці з абавязальніцтвамі АБСЕ. Былі праблемы з адвольнасцю праверкі подпісаў, а таксама не хапала нейтральнасці ў

арганізацыі выбараў. Больш за 96% месцаў у камісіях займалі лаяльныя да ўраду грамадскія арганізацыі і партыі».

Асабліваю ўвагу прадстаўнік АБСЕ звярнуў на немагчымасць удзельнічаць у выбарах вядомых па прэзідэнцкіх выбарах палітыкаў.

Матэа Мекачы: «Вядомыя

палітычныя дзеячы, якія маглі адыграць ролю на гэтых выбарах, яны альбо знаходзіліся ў турме, альбо ім было адмоўлена ў рэгістрацыі, альбо з-за судзімасці, альбо – з-за адвольных адміністрацыйных дзеянняў. І з-за таго, што была такая абмежаваная канкурэнцыя, і выбар выбаршчыкаў быў абмежаваны».

Што тычыцца пазітыву, то Матэа Мекачы адзначыў тэледабаты. Але звярнуў увагу на тое, што яны былі не ў прамым эфіры, а ў запісы. І тое, што частка з іх была адцензуравана, а частка – увогуле не выйшла ў эфір з-за таго, што кандыдаты заклікалі да байкота выбараў.

У сваю чаргу кіраўнік дэлегацыі назірання за выбарамі АБСЕ/

БДПЧ Антонія Мілашоскі заявіў, што не пабачыў, каб парламенцкія выбары ў Беларусі былі праведзеныя ў адпаведнасці са стандартамі АБСЕ.

Нагадаем, напярэдадні старшыня ЦВК Лідзія Ярмошына параіла назіральнікам АБСЕ ацэньваць беларускія выбары не толькі з пазіцыі «ведамаснай інструкцыі».

ШТО АТРЫМАЛІ

ЕЎРАПАРЛАМЕНТ НЕ ЗМОЖА АДНАВІЦЬ АФІЦЫЙНЫЯ АДНОСІНЫ З НОВАЙ ПАЛАТАЙ ПРАДСТАЎНІКОЎ

«Я ГЛЫБОКА ШКАДУЮ, ШТО ПАРЛАМЕНЦКІЯ ВЫБАРЫ Ў БЕЛАРУСІ Ў ЧАРГОВЫ РАЗ НЕ АДПАВЯДАЛІ МІЖНАРОДНЫМ СТАНДАРТАМ СПРАВАДЛІВАГА І ПРАЗРЫСТАГА ВЫБАРЧАГА ПРАЦЭСУ», – ЗАЯВІЎ КІРАЎНІК ЕЎРАПАРЛАМЕНТА МАРЦІН ШУЛЬЦ.

Тэкст заявы размешчаны на афіцыйным сайце кіраўніка ЕП. «У сітуацыі, калі лідэры апазіцыі застаюцца ў турме, калі некаторым апазіцыйным кандыдатам адмоўлена ў рэгістрацыі, а народу затыкаюць рот, адбылася насмешка над дэмакратычнымі выбарамі», – сказаў Шульц.

Паводле яго слоў, выбары ў Беларусі былі «азмрочаныя абмежаваннямі доступу да СМІ, перашкодамі, якія чыніліся міжнародным назіральнікам пры кантролі за падлікам галасоў, а таксама паведленнямі пра ціск на розныя групы выбаршчыкаў».

Беларусь, падкрэсліў Шульц, па-ранейшаму ідзе па недэмакратычнаму шляху, пазбаўляючы сваіх грамадзян грамадзянскіх правоў і правоў карыстацца перавагамі больш цеснага супрацоўніцтва з Еўрасаюзам. «Я шкадую, што ў гэтай сітуацыі Еўрапарламент не зможа аднавіць афіцыйныя адносіны з беларускім парламентам. Я ўжо даўно страціў ілюзіі адносна добрай волі беларускага кіраўніцтва ўзяць на сябе абавязацельствы для таго, каб правесці дэмакратычныя рэформы», – сказаў Шульц.

Кіраўнік Еўрапарламенту падкрэсліў, што Еўразвяз павінен, нарэшце, распрацаваць эфектыўную стратэгію адносінаў з Беларуссю, гэта значыць «вырашыць, як цвёрда рэагаваць на абуральныя парушэнні правоў чалавека і вяршэнства закона і як падтрымліваць беларускі народ і яго грамадзянская супольнасць, якое змагаецца з многімі цяжкасцямі».

Недэмакратычнымі названы парламенцкія выбары і ў папярэдняй справаздачы прадстаўнікоў Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтву ў Еўропе (АБСЕ), які быў прэзентаваны 24 верасня ў Мінску. «Многія абавязацельствы ў рамках АБСЕ па дэмакратычных правах грамадзян на свабоднае вылучэнне кандыдатаў і магчымасць свабодна выказаць меркаванне не былі выкананы», – гаворыцца ў дакуменце. Гэта, на думку назіральнікаў, падрывае давер да мінулай выбарчай кампаніі.

«БелаПАН».

ПАЛІТЫЧНЫЯ ВЯЗНІ

АДМІНІСТРАЦЫЯ МАЗЫРСКАЙ КАЛОНІІ ПАГРАЖАЕ ДАШКЕВІЧУ ЗГВАЛТАВАННЕМ

ЛІДЭР ЗАРЭГІСТРАВанага ў ЧЭХІІ «МАЛАДОГА ФРОНТУ» ЗМІЦЕР ДАШКЕВІЧ ЎЖО 7 ДЗЁН ТРЫМАЕ ГАЛАДОЎКУ ў КАРЦЭРЫ МАЗЫРСКАЙ КАЛОНІІ. 27 ВЕРАСНЯ СТАЛІ ВЯДОМЫЯ ЧЫННІКІ ГЭТАГА РАШЭННЯ. ІХ АГУЧЫЛА НЯВЕСТА ПАЛІТВЯЗНЯ, НАМЕСНІК СТАРШЫНІ АРГАНІЗАЦЫІ АНАСТАСІЯ ПАЛАЖАНКА.

Як паведамляе прэс-служба «Маладога Фронту», пры першай жа сустрэчы з Дашкевічам начальнік калоніі стаў нецэнзурна абражаць і зневажаць палітвязня. У тым ліку, і ціск аказваўся і па рэлігійнай прыкмеце.

Палітвязень знаходзіцца ўсяго тыдзень у Мазырскай калоніі, аднак у дачыненні да яго ўжо некалькі разоў збіралася турэмная камісія, якая пазбавіла Дзмітрыя Дашкевіча ўсіх спатканняў і зрабіла вымову.

У барак, дзе жыве каля 40 чалавек, прыйшоў рэжымны супрацоўнік і знайшоў на стале чыёсьці лязо. Нягледзячы на тое, што лязо не прыналежала Дашкевічу, адміністрацыя калоніі пагражала паставіць яго на ўлік як суіцыдніка.

Пасля ўсіх здзекаў Дзмітры Дашкевіч напісаў заяву аб тым, што пачынае галадоўку. Начальнік рэжымнага аддзела яго скамячыў і выкінуў, пры гэтым пагражаючы лідэру «Маладога Фронту» згвалтаваннем іншымі вязнямі.

Пасля гэтых і многіх іншых інцыдэнтаў Зміцер адмовіўся выконваць любыя загады, і яго адправілі зноў на камісію, дзе далі новы тэрмін у СІЗА. Лідэр «Маладога Фронту» не збіраецца спыняць галадоўку, пакуль да яго не зменіцца стаўленне адміністрацыі калоніі.

– Дзмітры Дашкевіч у калоніі ўсяго тыдзень. Што можа быць далей – цяжка ўявіць ... У гутарцы са мной начальнік рэжымнага аддзела прыгразіў, што калі нешта вы-

йдзе ў СМІ – Дашкевічу будзе горш. Але я не бачу іншага варыянту, акрамя агучвання гэтых жудасных рэчаў, – заявіла Анастасія Палажанка.

28 жніўня лідэру «Маладога фронту» дадалі яшчэ год за кратамі. Яго абвінавачвалі ў непадпарадкаванні адміністрацыі выпраўленчай установы. Дашкевіч знаходзіцца ў турме са снежня 2010 года. У сакавіку 2011 года яго асудзілі на два гады пазбаўлення волі калоніі агульнага рэжыму нібыта за збіццё двух чалавек.

ГАНДАЛЬ ВЯЗНЯМІ

ВЫЗВАЛЕННЕ КАВАЛЕНКІ — СПРОБА НЕЙТРАЛІЗАВАЦЬ МАГЧЫМЫЯ НОВЫЯ САНКЦЫІ ЕС

ВЫЗВАЛЕННЕМ ВІЦЕБСКАГА АПАЗІЦЫЯНЕРА СЯРГЕЯ КАВАЛЕНКІ БЕЛАРУСКІЯ ЎЛАДЫ СПРАБУЮЦЬ ТАРГАВАЦЦА З ЕЎРАСАЮЗАМ. ТАКОЕ МЕРКАВАННЕ ВЫКАЗАЎ ПАЛІТОЛАГ ВАЛЕРЫЙ КАРБАЛЕВІЧ.

«Перад беларускімі ўладамі стаяць дзве задачы. Па-першае, неабходна нейтралізаваць негатыўную ацэнку выбараў у Беларусі з боку еўрапейскіх структур. Па-другое, пазбегнуць магчымага прыняцця новых санкцый ЕС адносна Беларусі», — сказаў Карбалевіч.

Ён нагадаў, што беларускае пытанне будзе разглядацца Саветам міністраў замежных спраў Еўрасаюза ў сярэдзіне кастрычніка. «Каб вырашыць

гэтыя дзве задачы, і зроблены такі прэвентыўны крок. Тым больш, Каваленка сам напісаў прашэнне аб памілаванні, — заўважыў палітолаг. — Думаю, што Захад цалкам гэта прыме.

Еўрасаюз зараз не зацікаўлены ў нейкіх новых негатыўных кроках адносна Беларусі.

Тым больш іх цяжка прыдумаць, а тут ёсць такая магчымасць сказаць, што, з аднаго боку, ёсць, вядома, канфлікт са

Швецыяй, недэмакратычныя выбары, а з другога — вызвалілі чарговага палітзняволенага. Ёсць прычына яшчэ раз заявіць з усёй строгасцю, што трэба выконваць правы чалавека і вызваліць астатніх палітзняволеных».

Карбалевіч мяркуе, што ЕС можа абмежавацца такімі заявамі і больш не рабіць ніякіх рашучых дзеянняў. Калі ж вызвалення аднаго Каваленкі Захад падасца недастаткова,

то, зазначыў Карбалевіч, ёсць яшчэ Павел Сырамолатай — адзін з анархістаў, асуджаных за спробу падпалу будынка КДБ у Бабруйску, які таксама напісаў прашэнне аб памілаванні на імя Лукашэнка.

«Думаю, што ён — першы кандыдат на вызваленне, калі адным Каваленкам справа не абмяжуецца», — сказаў Карбалевіч. 27 верасня быў вызвалены і Павел Сырамолатай.

БелаПАН.

РЭХА РАСТРЭЛУ

МАЦІ РАССТРАЛЯНАГА УЛАДЗІСЛАВА КАВАЛЁВА ПАДАЛА НАГЛЯДНУЮ СКАРГУ

ЛЮБОЎ КАВАЛЁВА ПАДАЛА НАГЛЯДНУЮ СКАРГУ ў ВЯРХОЎНЫ СУД 27 ВЕРАСНЯ. «СУДДЗЯ, ЯКІ НАС ПРЫМАЎ, ХАЦЕЛАСЯ Б ДУМАЦЬ, ШТО ЁН СУР’ЭЗНА ПАСТАВІЦЦА ДА ГЭТАЙ СПРАВЫ. АЛЕ ЁН НАВАТ НЕ ПАДЫМАЎ ВОЧЫ. МАШЫНАЛЬНА ПРАГЛЯДЗЕЎ, І ТО — ТОЛЬКІ ПАПЯРЭДНЮЮ. СКАЗАЎ, ШТО СКАРГА ПРЫНЯТАЯ», — КАЖА ЛЮБОЎ КАВАЛЁВА.

У скарге больш за 50 старонак. Там пералічваюцца ўсе парушэнні крымінальна-працэсуальнага кодэкса.

У дакуменце — згадваюцца хадайніцтвы адваката, якія адхіліў суд, парушэнні пра-

ва на абарону, калі адваката не пусkali ў СІЗА. А таксама парушэнне права на абскарджанне, калі Кавалёву не далі магчымасці сустрэцца і падпісаць скаргу напярэдадні казни.

У скарге ўказваюцца факты адсутнасці слядоў выбуховых рэчываў, дадаюцца стоп-кадры відэазапісу, які не дазволілі адвакату пракаментываць у судзе, факты парушэння выемкі відэа з метро.

Любоў Кавалёва адзначае ў скарге, што сваім рашэннем суд пасеяў у грамадстве страх недаверу да судовай сістэмы. Адказ на скаргу мусяць прыйсці на працягу месяца.

Віталь Ругайн, Еўрарадыё.

ПОГЛЯД

УСЛУЖЛИВЫЙ ДУРАК

КОНЕЧНО, ЛУКАШЕНКО ОЧЕНЬ ХОТЕЛ, ЧТОБЫ ЭТИ ВЫБОРЫ БЫЛИ ПРИЗНАНЫ. ЕСЛИ ЕВРОПЕЙСКИХ НАБЛЮДАТЕЛЕЙ ПРИГЛАШАЮТ НА ВЫБОРЫ, А ПОТОМ ГЛАВЕ МИССИИ БДИПЧ ОБСЕ НЕ ПОЗВОЛЯЮТ ВИДЕТЬ, ПРАВИЛЬНО ЛИ ВЕДЕТСЯ ПОДСЧЕТ ГОЛОСОВ - ЭТО АБСУРД, КОТОРЫЙ ХОТЕЛОСЬ БЫ КАК-ТО ПОНЯТЬ.

Первая версия – про дураков: на избирательном участке не знали, кто к ним приехал. То есть спецслужбы объявили выборам бойкот, на все забили, реализовав, наконец, свою давнюю мечту заняться теми, кем раньше занимался ОБХСС – довольными режимом. Гуляйте себе, злые западники, куда хотите!... Это с одной стороны.

А с другой – Антонио Милошоски, прежде чем его к наблюдению допустили, коммисии бейджик должен был предъявить. На котором четко и ясно написано, кто он такой, этот интеллигент в очках. Можно спорить, нужно ли нашим избирательным комиссиям уметь считать, но читать, наверное, они все-таки умеют...

В общем, версия сомнительная.

Вторая гипотеза – про умных. Нашей власти, мол, выгодно, чтобы в Беларуси был парламент, не признанный Западом. И вообще конфронтация – лучшая для нее среда обитания. Потому что тогда и враг есть, на которого можно все списать, и напрягаться с проблемками демократизации не требуется, поскольку есть большое опасение, что любая маленькая трещина режима может дать большую течь. И далее в том же духе.

Очень лестной для Александра Лукашенко выглядит эта версия, так как базируется на мифе о его крутизне, однако я бы с подобными комплиментами не торопилась. Просто потому, что если бы версия была правильной, то не требовалось бы никаких сложных построений. Ну, не приглашали бы мы европейских наблюдателей на свои выборы, как изначально грозилась, – вот и вся конструкция.

Боюсь, самой близкой к истине в нашей ситуации будет третья версия – про сегодняшних белорусов.

Конечно, Лукашенко очень хотел, чтобы эти выборы были признаны. И наверняка он планировал сделать как-нибудь так, чтобы ничего серьезно в белорусских выборах не менять, но чтобы у западных наблюдателей остались от увиденного самые лучшие впечатления. В конце концов, это ведь не его выбирали, не его уровни поддержки считали. Ну, увидел бы глава миссии ОБСЕ, придя на участок, что какой-то кандидат Пупкин проиграл кандидату Жупкину. И что? Даже если этот Пупкин – кандидат власти, так и Милошеску не Геката многоглавая, везде не поспеет. На одном участке Пупкин проиграл, на

других – выиграл. Но обезоружили бы главу суровых наблюдателей ОБСЕ, позволив видеть подсчет, даже не жертвуя пешкой.

Так ведь нет! Надо было держать оборону, будто охраняешь главные секреты Родины! Надо было отгонять его от стола с бюллетенями, надо было устраивать все так, чтобы глава миссии наблюдателей не дай Бог не подсмотрел, сколько там голосов на самом деле отдано за несчастного Пупкина...

Надо было так накрутить провластных наблюдателей, чтобы они на глазах у всех вырывали у председателя участковой комиссии протокол, за свидетелествовавший, что выборы не состоялись... И чтобы потом с криками «Милиция-полиция!» мяняли... комиссию за этим протоколом неслись и наблюдатели ОБСЕ, и наши активисты... И чтобы уже в комиссии эту, на самом деле давно озвученную на аудио и видео бумажку, прятали, переписывали, меняли...

Ну, нет тут никакого здравого смысла, никакой логики, никакого предварительного умысла. Это экспромт. Это ум такой.

Просто у нас выстроена такая система государственного управления, что теперь – что бы там Лукашенко ни планировал в политике, в экономике, в спорте – обязательно найдется какой-нибудь осел, который перекурочит все планы, желая выслужиться. И все потому, что суть системы проста: чтобы каждый большой и маленький винтик послушно выполнял доведенную задачу-минимум. Иначе будет наказан.

Председателю избирательной комиссии велено дать нужный результат – и хоть Иисус Христос приди на участок – он отодвинет его от бюллетеней за кадку с пальмой. Тренеру скажут обеспечить медаль – так расстареется, что покалечит спортсмена тренировками. Главе Нацбанка дадут задание удерживать курс рубля – до обвала, до финансовой катастрофы держать будет. Скажут военным везти технику на парад к главнокомандующему – оголят все границы, «слепыми» дежурные дивизионы оставят, но повежут...

Это и есть по-белорусски, это то, что наша власть старательно выстраивает – каждый винтик без разговоров выполняет свою задачу-минимум. Правда, выполняет так, что услужливый дурак становится опаснее врага.

Светлана Калинкина.

БЮДЖЕТНЫЕ ЗМЕНЫ

НАСТАЎНІКАМ І ПАЦЫЕНТАМ МАЛА НЕ ПАДАСЦА

ЧАСЫ ДЗЯРЖАЎНАЙ ШЧОДРАСЦІ СЫХОДЗЯЦЬ У МІНУЛАЕ. ЎРАД УЗЯЎ КУРС НА ЭКАНОМІЮ ДЗЯРЖВЫДАТКАЎ І Ў СУВЯЗІ З ГЭТЫМ У 2013 ГОДЗЕ ЗБІРАЕЦЦА РЭАЛІЗАВАЦЬ ШЭРАГ ПІЛОТНЫХ ПРАЕКТАЎ. ПЕРШЫЯ З ІХ БУДУЦЬ УВАСОБЛЕНЫ Ў ЖЫЦЦЕ Ў СІСТЭМЕ АХОВЫ ЗДАРОЎЯ І АДУКАЦЫІ.

Мінфін чакае, што ў выніку іх укаранення адбудзецца «аптымізацыя штатаў» устаноў адукацыі і «аптымізацыя колькасці пацыентаў, якія накіроўваюцца на стацыянарнае лячэнне».

Скарачэнне выдаткаў 2013 год Беларусь пачне з бюджэтных рэформаў. Улады лічаць, што неабходна мяняць прынцыпы фінансавання сацыяльнай сферы. Калі казаць аб адукацыі, то рэфармаваць фінансаванне гэтага напрамку неабходна, на думку Мінфіна, па двух прычынах.

Па-першае, Беларусь саступае іншым краінам па колькасці вучняў на аднаго выкладчыка. Калі ў Еўропе на аднаго выкладчыка прыпадае больш за 11 вучняў, то ў нас – менш за дзевяць. Такая сітуацыя, паводле ацэнак Мінфіна, прыводзіць да таго, што на ўтрыманне бюджэтнай сеткі Беларусі прыходзіцца марнаваць больш сродкаў у параўнанні з еўрапейскімі дзяржавамі.

Мяркуецца, што з 2013 года пачнецца рэалізацыя пілотнага праекта па нарматыву фінансавання 17 устаноў сярэдняй адукацыі. Арганізацыі адукацыі, якія ўдзельнічаюць у праекце, будуць атрымліваць фінансаванне на аснове адзінага нарматыву бягучых выдаткаў на аднаго вучня.

Паводле ацэнак Мінфіна, рэалізацыя гэтага праекта дасць магчымасць «паэтапна аптымізаваць штаты устаноў, якія ўдзельнічаюць у эксперыменце». Зразумела, што калі эксперымент будзе прызнаны паспяховым, да такой «аптымізацыі» прыйдзецца рыхтавацца працоўным калектывам і іншых устаноў адукацыі.

Яшчэ адзін цікавы пілотны пра-

ект, які будзе увасоблены ў жыццё ў 2013 годзе, закране сістэму аховы здароўя. Рэалізоўваць яго плануецца на базе арганізацый Мінска і Магілёўскай вобласці. Як адзначае Максім Ермаловіч, першая частка праекта «накіравана на ўдасканаленне ўмоў аплаты працы», а другая складаецца «ў аптымізацыі бюджэтных выдаткаў на лячэнне пацыентаў у стацыянары».

На думку намесніка міністра, «кірунак на стацыянарнае лячэнне не заўсёды бывае апраўданым як з эканамічнага, так і з лячэбнага пункту гледжання».

Таму прапануецца перадаць частковае фондаўтрыманне ва ўстановах аховы здароўя на ўзровень паліклінік, што дасць магчымасць аптымізаваць колькасць пацыентаў, якія накіроўваюцца на стацыянарнае лячэнне», – мяркуе Максім Ермаловіч.

«Аптымізацыя штатаў» устаноў адукацыі напэўна прывядзе да таго, што многім супрацоўнікам школ прыйдзецца шукаць іншую працу. У той жа час «аптымізацыя бюджэтных расходаў на лячэнне пацыентаў у стацыянары», хутчэй за ўсё, справакуе рост нагрузкі на паліклінікі. «На дадзены момант паліклінікі і так перагружаны, і калі да іх фактычна дадаць яшчэ «дзённы стацыянар», то гэта яшчэ больш ўскладніць іх працу», – лічыць Глеб Шымановіч, эканаміст Даследчага цэнтру ІПМ.

Было б, напэўна, правільна, каб праекты рэформаў у сацыяльнай сферы, з якімі сёння выступае ўрад, выносіліся на публічнае абмеркаванне. Тое, што змены наспелі, зразумела. Аднак механізм іх рэалізацыі, калі спра-

ва датычыцца сацыяльнай сферы, неабходна ўзгадняць з грамадствам. Хоць бы таму, што дзяржслужачыя па аб'ектыўных прычынах далёка не заўсёды адекватна ўспрымаюць сітуацыю ў сацыяльнай сферы.

Многія беларускія чыноўнікі, дарэчы, абслугоўваюцца ў спецыялізаванай клініцы (вядомай больш як «лечкамісія»), дзе чэргаў практычна няма і якасць абслугоўвання пацыентаў – на парадак вышэй. Таму, каб адекватна разумець сітуацыю ў ахове здароўя і праводзіць рэформы па ўсёй краіне, дзяржслужачым не перашкаджала б часам кансультацыя з народам, які лечыцца ў звычайных паліклініках.

Гатоўнасць уладаў ісці па бюджэтных рэформы эксперт звязвае не толькі з леташнімі падзеямі, але таксама і з надыходзячымі выплатамі па вонкавым абавязку. «У немалой ступені патрэба ў бюджэтных рэформах і пераход да новай сістэмы бюджэтавання, арыентаванай на вынік, абумоўлены неабходнасцю ажыццяўлення значных выплат па вонкавым дзярждоўгу ў бліжэйшыя гады», – кажа аналітык Аляксандр Муха.

Па дадзеных Мінфіна, у 2013-2014 гг. Беларусі давядзецца пагасіць па вонкавым дзярждоўгу каля 6 млрд. дالараў. «Маючыя адбыцца плацэжы прымушаюць больш эканомна падыходзіць да бюджэтных выдаткаў і накіроўваць іх толькі ў тыя праекты, якія рэальна могуць прынесці аддачу», – рэзюмаваў Аляксандр Муха.

(Скарочана)

Дзмітрый Заяц, naviny.by.

КАРУПЦЫЯ КВІТНЕЕ

БЫВШИЙ ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ГОМЕЛЯ ЗА РЕШЕТКОЙ

В БЕЛАРУСИ ГРЯНУЛ ОЧЕРЕДНОЙ КОРРУПЦИОННЫЙ СКАНДАЛ. ПОД СТРАЖУ ЗАКЛЮЧИЛИ ЭКСПРЕДСЕДАТЕЛЯ ГОМЕЛЬСКОГО ГОРИСПОЛКОМА ВИКТОРА ПИЛИПЦА. КАК СООБЩАЕТ БЕЛАПАН СО ССЫЛКОЙ НА СЛОВА НАЧАЛЬНИКА ОТДЕЛА ИНФОРМАЦИИ И СВЯЗИ С ОБЩЕСТВЕННОСТЬЮ СЛЕДСТВЕННОГО КОМИТЕТА БЕЛАРУСИ ПАВЛА ТРАУЛЬКО, ПИЛИПЕЦ ПОДОЗРЕВАЕТСЯ В СОВЕРШЕНИИ ПРЕСТУПЛЕНИЯ ПО ЧАСТИ 3 СТАТЬИ 426 УК (ПРЕВЫШЕНИЕ ВЛАСТИ ИЛИ СЛУЖЕБНЫХ ПОЛНОМОЧИЙ).

Слухи об аресте Виктора Пилипца ходили еще в начале августа. Молва связывала «задержание мэра» с недавним арестом Комитетом госбезопасности должностных лиц управления капитального строительства (УКС) Гомельского горисполкома. Однако тогда Гомельский горисполком опроверг информацию об аресте мэра и официально заявил, что Виктор Пилипец приступит к исполнению своих обязанностей 7 августа после окончания трудового отпуска.

Через три недели Лукашенко освободил Виктора Пилипца от должности председателя горисполкома, напоминает «Наша Ніва». Тема скандала с гомельскими коррупционерами в очередной раз всплыла на «Дожинках» в Горках. Лукашенко рассказал журналистам о злоупотреблениях и нарушениях закона со стороны отдельных чиновников.

— Некоторые чиновники, как это случилось в Гомеле, брали десятками квартиры и перепродавали, а деньги клали себе в карман. Сегодня уголовное дело заведено, и не один чиновник со своими родственниками и приближенными сядут на скамью подсудимых, — пообещал глава государства.

Любопытно, что чиновник, которого имел в виду Лукашенко, не взялся из ниоткуда. Виктор Пилипец с июля 2007-го работал помощником президента – главным инспектором по Витебской области, с 2009-го – председателем Гомельского горисполкома.

Арест бывшего мэра Гомеля не первое громкое коррупционное дело этого года. Не так давно вся страна обсуждала скандал, связанный с арестом первого зама мэра Минска. Игорь Васильев попросил у предстативелей европейского инвестора полмиллиона

долларов за «благоприятное решение вопроса». Чиновника взяли прямо в кабинете после получения первой части взятки в размере \$ 250 тыс.

Или вспомните громкое дело бывшего заместителя министра внутренних дел Евгения Полудня. В ходе следствия выяснилось, что замминистра неоднократно получал от должностных лиц внутренних органов материальные ценности и денежные средства.

Пока чиновники набивают себе карманы, Лукашенко требует от Генпрокуратуры усилить борьбу с коррупцией. Вот только в результате его 18-летней неустанной борьбы с этим явлением взяточничество и превышение служебных полномочий в коридорах власти почему-то расцветают буйным цветом.

Олег Мальчишкин.